

– потреба у суттєвому досвіді аналітика при ув'язуванні висновків щодо взаємодії різних показників та узагальненні отриманої інформації, що обмежує її використання широким колом споживачів - Організаційно-методичні підходи до запровадження в НБУ системи оцінки стійкості фінансової системи, запропоновані колективом авторів В.І. Міщенко, О.І.Кіреєвим та М.М. Шаповаловою [2].

Доцільним, у такому випадку, є побудова моделі оцінювання стійкості фінансової системи за допомогою узагальнюючого інтегрального показника, побудованого за допомогою багатовимірного ранжування. Це дасть змогу швидко діагностувати можливість протидії фінансової системи дестабілізуючим факторам.

Література

1. Індикатори фінансової стійкості [Електронний ресурс]// [Офіційний сайт Національного банку України]. – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/bank_supervision/index.htm. – Назва з екрану.

2. Міщенко В.І. Організаційно-методичні підходи до запровадження в НБУ системи оцінки стійкості фінансової системи: Інформаційно-аналітичні матеріали / За ред. д.е.н., проф. В.І. Міщенко, к.е.н., доц. О.І. Кіреєва і к.е.н. М.М. Шаповалової – Київ : Центр наукових досліджень НБУ, 2005. – 97 с.

3. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 року № 1277 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://cct.com.ua/2013/29.10.2013_1277.htm

УДК 336.078.3

МІСЦЕВІ ФІНАНСИ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Кушнір В. - ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Місцеве самоврядування є однією з найбільш важливих структурних елементів системи державного управління, від якої залежить ефективність функціонування державної влади та добробут кожного громадянина. Побудова системи місцевого самоврядування пов'язана із запроваджуваною моделлю системи контролю за ресурсами територіальних громад. Тема дослідження є актуальною, так як використання органами місцевого самоврядування для вирішення своїх задач фінансових ресурсів обов'язково передбачає здійснення державного контролю за ходом виконання цих задач.

Дослідженням питань теорії, методології, організації фінансового контролю та муніципального фінансового контролю присвячені праці вітчизняних вчених: І. В. Басанцова, М. Т. Білухи, Т. М. Боголіб, В. Д. Базилевича, О. Д. Василика, М. М. Голованя, І. К. Дрозд, В. Ф. Журка, М. М. Каленського, Є. В. Калюги, О. А. Кириченка, Л. А. Костирко, В. І. Кравченка та ін. Однак до цього часу залишається низка невирішених питань щодо такого об'єкту фінансового контролю як місцеві фінанси.

В науковій літературі немає єдиної позиції щодо етимології слова «фінанси». Загальноприйнятою є позиція, що фінанси – це «економічні відносини, які існують у сфері грошового обігу й обслуговують рух грошових потоків». При цьому слід зауважити, що обслуговують не завжди еквівалентний рух грошей. Тому фінанси як економічна категорія представляють собою сукупність розподільчих відносин з приводу створення та використання доходу і фондів фінансових ресурсів, які обслуговують рух вартості валового внутрішнього продукту на всіх стадіях відтворювального процесу та опосередковуються рухом грошових потоків між суб'єктами цих відносин з метою задоволення суспільних інтересів і потреб [1, с.148].

Якщо мова йде про фінансовий контроль виконання місцевих бюджетів, в даному випадку

доцільним є навести тлумачення місцевих фінансів. Традиційно вважається, що місцеві фінанси – це фінанси місцевого господарства та місцевих органів влади. На практиці повинні дотримуватись наступних принципів формування місцевих фінансів як об'єкту державного фінансового контролю:

1. Достатність доходів: органи місцевого самоврядування повинні мати достатню кількість фінансових коштів для виконання покладених на них обов'язків;

2. Розробка законодавчих основ місцевого оподаткування та контроль над видатками;

3. Справедливість: розмір грошових надходжень повинен варіюватись, виходячи з фінансових потреб та місцевих податкових можливостей;

4. Прозорість та стабільність: умови формування бюджету повинні оприлюднюватись, кожен місцевий орган повинен мати прогноз власних загальних доходів, щоб збалансувати бюджет [2, с. 117].

В основу фінансового контролю покладений процес вивчення визначеного об'єкта з метою встановлення закономірностей його виникнення, розвитку та перетворення в інтересах раціонального використання в діяльності суспільства. Державний фінансовий контроль місцевих фінансів – це реалізація права органів місцевої влади законними шляхами захищати фінансові інтереси регіону і громадян. Його здійснює Державна фінансова інспекція.

Державний фінансовий контроль як елемент регіонального управління повинен здійснюватись як в процесі планування, так і на стадії оперативного управління, оскільки він дозволяє співставити фактичні результати від використання фінансових ресурсів території з плановими, виявити резерви зростання фінансових ресурсів та визначити шляхи їх цільового та найбільш ефективного використання [3, с.52].

Отже, виділення місцевих фінансів як окремого об'єкту державного фінансового контролю дозволить

зміцнити фінансові основи місцевого самоврядування шляхом:

- посилення зацікавленості органів місцевого самоврядування у підвищенні рівня власних доходів;
- щорічного збільшення питомої ваги загального фонду місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України;

– підвищення рівня самодостатності місцевих бюджетів шляхом удосконалення податкового законодавства відповідно до напрямів реформування податкової системи та впливати на ефективне та цільове використання бюджетних коштів на місцевому рівні.

Література:

1. Александрова М. М. Гроші. Фінанси. Кредит: посібник / М. М. Александрова., Г. Г. Кірейцев, С. О. Маслова. - Житомир: ЖПІ, 2009. - 250 с.
2. Вітвицька Н. С. Контроль і ревізія: посібник / Н. С. Вітвицька, О. Е. Кузьмінська. – К.: КНЕУ, 2010. – 166 с.
3. Ковалюк О. М. Роль контролю у фінансовому механізмі економіки / О. М. Ковалюк// Фінанси України. – 2009. - №7. – С. 51-58.

УДК 336.7.02(477)

ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Якімов П.- ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально - науковий інститут економіки THEU

Економічний розвиток в сучасних умовах відзначається глобальними макроекономічними перетвореннями, що стали причиною перерозподілу фінансових, сировинних, людських ресурсів, посилення конкуренції між країнами і регіональними угрупованнями.

Незворотній об'єктивний процес трансформації світового господарства посилює невизначеність щодо перспективи розвитку країн, особливо з перехідними економіками. За таких умов вирішальне значення для забезпечення національних інтересів і забезпечення стабільного зростання має створення ефективної системи фінансової безпеки.

З метою виявлення місця грошово-кредитної безпеки у структурі фінансової безпеки, доцільно попередньо ознайомитись з поняттям фінансова безпека держави [1, с.121].

Поняття фінансової безпеки так само широке, як, власне, й тлумачення фінансів як системи економічних відносин, що виникають в процесі створення та використання централізованих і децентралізованих фондів грошових коштів. А відтак - фінансова безпека являє собою надзвичайно складну багаторівневу систему, яку утворюють ряд підсистем, кожна з котрих має власну структуру і логіку розвитку.

Грошово-кредитна безпека є одним з ключових компонентів системи фінансової безпеки, яка в умовах динамічних перетворень політичного і економічного ландшафту сприяє збереженню стійкості до внутрішніх та зовнішніх загроз, що створюють небезпеку для реалізації національних інтересів у економічній сфері [1, с.133].

Для забезпечення грошово-кредитної безпеки повинні застосовуватися наступні умови:

- обсяг обігових коштів підприємств усіх форм власності повинен знаходитися на рівні, який забезпечує їх нормальне функціонування;
- рівень кредиторської та дебіторської заборгованості не перевищує встановлені нормативи;
- стабільне зростання обсягів безготівкових розрахунків при сплаті населення за товари та послуги;
- поступове зменшення обсягу тіньової економіки;
- повернення вітчизняних валютних коштів з-за кордону;

-емісія не перевищує встановлені нормативи;

-рівень доларизації грошового обігу не повинен перевищувати 10 % грошової маси в національній валюті;

-дотримання балансу між грошовими доходами та витратами населення;

-обсяг наданих економіці кредитів мають забезпечувати фінансування обігових коштів підприємств (установ, організацій) у необхідних для їх стабільного функціонування розмірах [1, с.135].

Забезпечення стабільності національної грошової одиниці є одним із завдань грошово-кредитної безпеки держави, однак з метою посилення конкурентоспроможності національної економіки та здатності фінансової системи протидіяти зовнішнім впливам Національним банком було запроваджено перехід до гнучкого валютного курсу, що одразу відобразилось на його динаміці.

Такі дії регулятора за нинішніх умов можна вважати цілком виправданими, оскільки витрачання валютних резервів на підтримання національної грошової одиниці, з огляду на їх значне скорочення, стає все більш проблематичним. Політика фіксованого обмінного курсу (режим валютного таргетування) реалізовувалась в Україні принаймні останні 15 років, але в рамках співробітництва з МВФ українською владою було взято зобов'язання дотримуючись плаваючого обмінного курсу поступово здійснювати перехід до режиму таргетування інфляції [2, с.90].

Таким чином, до основних напрямів зміцнення фінансової безпеки України можна віднести: підвищення монетизації економіки; застосування цільового підходу до емісії грошової маси; відновлення ліквідності банківського сектору економіки та запобігання банкрутства системних банків; зменшення долі іноземних банківських установ в загальному обсязі капіталу банківської системи країни [2, с.92].

Отже, можна зробити висновок, що проблема належної підтримки грошово-кредитної складової фінансової безпеки держави є актуальною, оскільки зростає необхідність впровадження комплексу заходів, спрямованих на усунення недоліків в управлінні грошово-кредитною сферою і забезпечення протидії її тінізації.

Література:

1. Сухоруков А.І. Фінансова безпека держави: навчальний посібник / А.І. Сухоруков, О.Д. Ладок. – К.: Центр учбової літератури. - 2007. – 192 с.
2. Лазарева А.П. Фінансова безпека країни: загрози та основні напрями зміцнення / А.П. Лазарева // Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія: Економічні науки. – 2014. – Вип. 27. – С. 88-94.